

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет української філології та журналістики
Кафедра історії української літератури і компаративістики

Дипломна робота
магістра

з теми: **«ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ ДОМІНАНТИ ПРОЗИ
ГАЛИНИ ТАРАСЮК»**

Виконала: студентка 2 курсу
Ukr1-M19z групи
Спеціальності 014
Середня освіта (Українська мова і література)
Назаренко Вікторія Юріївна

Керівник:
Насмінчук Г.Й., кандидат філологічних наук,
професор кафедри історії
української літератури і компаративістики

Рецензент:
Шулик П. Л. кандидат філологічних наук,
доцент кафедри германських мов і зарубіжної
літератури

Кам'янець-Подільський – 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ХУДОЖНЯ ПРОЗА ТА ЗАПИТИ СУЧАСНОСТІ	8
1.1. Феміноцентричність сучасної прози як літературознавча проблема	8
1.2. Художньо-стильові домінанти творчості Галини Тарасюк у контексті жіночої прози кінця ХХ - початку ХХІ століття	13
1.3. Рецепція творчості Галини Тарасюк сучасним літературознавством	23
РОЗДІЛ 2. ПРОБЛЕМАТИКА І ПОЕТИКА МАЛОЇ ПРОЗИ ГАЛИНИ ТАРАСЮК	28
2.1. Соціально-психологічний різновид новели як відгук на сучасні проблеми	28
2.2. Психологія жінки в новелах «Я живу з монстром», «Дама останнього лицаря», «Привіт сердечний» та ін.	42
РОЗДІЛ 3. ПОВІСТЄВА І РОМАННА ПРОЗА ГАЛИНИ ТАРАСЮК: ПРОБЛЕМА ТРАДИЦІЇ І НОВАТОРСТВА	58
3.1. Поетика «жіночих романів»: баланс між художньою досконалістю і доступністю сприйняття	58
3.2. Експериментальний характер великої прози Галини Тарасюк: Романи «Між пеклом і раєм» і «Цінь Хуань Гонь»	68
ВИСНОВКИ	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В українському літературознавстві початку XXI століття особливе місце займають дослідження, присвячені художньо-естетичним домінантам літературного твору. На сьогодні дана категорія осмислюється «як функціонально рухома система зв'язків, де кожен елемент, взаємодіючи з іншими, переносить на них свою енергію і навпаки, а всі разом вони індукують значно сильніше і якісно інше світло, ніж кожен зокрема» [3, с. 142]. Розуміння твору як художньо-естетичної цілісності додає до такої визначальної категорії як «поетика» нового відтінку: поетика як система. Г.-Г. Гадамер розглядає художньо-естетичну домінанту «як сукупність, інтенціонально зорганізовану систему прийомів художнього вираження» [13, с. 21]. Г. Ключек вважає, що поетика – це «система, що складається з елементів і компонентів, тотально організованих на досягнення кінцевого художнього результату» [34, с. 12].

У літературно-мистецькому процесі сучасної української літератури помітне місце займає творчість Галини Тарасюк – поетеси, прозаїка, журналіста, перекладача, лауреата численних літературних премій (імені Олеся Гончара, Володимира Сосюри, Сидора Воробкевича, Григорія Сковороди, Ольги Кобилянської та ін.). Місце Галини Тарасюк серед знакових постатей сучасної української літератури визначають глибинна філософічність, іронічна відстороненість, висока мовна культура та органічна єдність універсальних і національних мотивів творчості. Що особливо приваблює у цій письменниці, то це дивовижна довірливість тону та висока хвиля любові до людини як образу і подоби Божої при повній відсутності фальшивих сентиментів. Проза Г. Тарасюк явила широку амплітуду коливань людської душі, яка уперто шукає себе у мікро- і макросвіті.

Художній доробок Г. Тарасюк, попри зацікавленість з боку читачів, залишається малодослідженим. На нашу думку, це пояснюється тим, що її

твори ще молоді, не перевірені часом, поліфонічні, такі, що потребують глибокого підтекстового прочитання і проведення як синхронного зрізу (паралелей із сучасною українською дійсністю), так і діахронного (ремнісценції з історичного минулого України). Нечисленні публікації, присвячені творчому доробку письменниці, на жаль, не розкривають повною мірою всієї складності художньо-естетичних поглядів авторки, не досліджують її засадничих постулатів та творчої лабораторії. Думається, що крізь призму «лаконічної» прози (визначення Г. Тарасюк) письменниці, ми зможемо окреслити ідейно-естетичні настанови авторки, особливості її творчого начала в контексті проблем, що порушуються сучасними українськими митцями слова.

Критика ідентифікує її художню прозу на синхронному рівні в контексті новелістики Гр. Тютюнника, Ю. Мушкетика, Є. Гуцала [66], на діахронному рівні визначають генетичну спорідненість із письмом Лесі Українки, М. Коцюбинського, В. Стефаника [100]. Наголошується при тому на об'єктивній ідеологічній налаштованості української письменниці, оберненої обличчям і серцем до свого рідного народу, його драматичного буття в історичному «тепер». Її проза, на думку Л. Пастушенка, демонструє своєрідну «трепанацію сучасності» [66].

Реалістично-об'єктивна манера прозописьма визначає специфіку жанрово-змістових концептів прози письменниці, талант якої найповніше розкривається під час правдивого й психологічно вмотивованого відтворення явищ сучасного суспільного, політичного, культурного життя. Своєю творчістю письменниця засвідчила своє вміння відчувати і художньо транс-формувати темпоритм сучасної доби, розкривати злободенні теми та негативні явища сьогодення.

Вагомим компонентом мистецької системи авторки є тяжіння до художнього осягнення буття крізь призму епічних і естетичних законів світобудови. Безумовно, цілком оригінальна і самобутня прозова спадщина Галини Тарасюк є органічним складником національного літературного процесу означеного періоду.

Сучасна критика не оминає своєю увагою прозовий доробок Г. Тарасюк, проте більшість відгуків розпорошено у вітчизняній періодиці (газети «Літературна Україна», «Вечірній Київ», «День», «Доба», «Буковина», «Буковинське віче» та ін.; журнали «Дзвін», «Дніпро», «Березіль», «Слово і час», «Дивослово») і за своєю формою вони є літературно-критичними есеями, відповідно, не можуть претендувати на наукову вичерпність. Найбільш плідними і ґрунтовними спробами літературознавчого осмислення творчості письменниці видаються зауваги Н. Зборовської [27; 30], Ю. Коваліва [36], І. Лобовик [47; 48], Г. Насмінчук [54-58], Л. Пастушенка [65; 66], М. Якубовської [99-101], І. Яремчук [102-104]. Особливості поетики малої прози Галини Тарасюк розкрито у працях Є. Кононенко [38; 39], І. Лобовик [47; 48], Г. Паламарчук [64], Л. Пастушенка [66], М. Якубовської [100], І. Яремчук [102]. Особливості поетики великої прози авторки розкрито у працях О. Бороня [9], О. Григоренко [16], Г. Насмінчук [55-58], П. Нечаєвої [60], О. Пономаренка [70] та ін.

Мета роботи: здійснити комплексне дослідження художньо-естетичних домінант прози Г. Тарасюк крізь призму проблематики та поетики, а також в контексті провідних тенденцій розвитку сучасного прозописьма.

Поставлена мета передбачає розв'язання таких **завдань:**

- 1) перечитати і осмислити тексти новел та романів у контексті визначеної проблеми;
- 2) вивчити літературно-критичні джерела, в яких студіюються питання творчості Галини Тарасюк;
- 3) розглянути творчість письменниці у контексті сучасної прози і у зв'язках з українською та зарубіжною традицією;
- 4) дослідити проблемно-тематичні та жанрово-стильові моделі новелістики Г. Тарасюк;
- 5) дослідити проблемно-тематичні та жанрово-стильові моделі романів письменниці.

б) виявити на основі аналізу домінанти творчості Г. Тарасюк в аспекті художньо-естетичних рис.

Об'єкт дослідження – творчість Галини Тарасюк: «Дама останнього лицаря» (збірка новел) (2004), «Між пеклом і раєм» (роман) (2005), «Жіночі романи» (2006), «Новели» (2006), «Янгол з України» (2006), «Храм на болоті» (роман) (2007), «Мій третій і останній шлюб» (2007), «Цінь Хуань гонь» (роман) (2008), «Короткий танець на Віденському балу» (2009), «Ковчег для метеликів» (новели) (2009), «Сестра моєї самотності» (роман) (2010).

Предмет дослідження – поетика великої і малої прози Г. Тарасюк, її літературно-естетичні погляди та уподобання.

Для досягнення поставленої мети та розв'язання визначених завдань у роботі застосовано комплексний підхід до вивчення літературних явищ, який включає описовий, типологічний, біографічний, герменевтичний, порівняльно-історичний **методи дослідження**.

Теоретико-методологічною основою дипломної роботи є літературознавчі праці вітчизняних і зарубіжних науковців. Художньо-естетичні якості твору у контексті філософському досліджували Р. Барт [3], Г.-Г. Гадамер [13], І. Денисюк [19], Ж. Женетт [25], М. Ільницький [32], Г. Клочек [34, 35]. Вивченню проблеми розвитку української прози в контексті зарубіжної присвячено дослідження багатьох учених. Цю тему порушували Н. Білоцерківець [7], О. Брайко [10], Л. Демська-Будзуляк [17], І. Денисюк [21], Н. Козачук (Синицька) [37], Н. Мельник [52], Н. Михайловська [53], Л. Новиченко [61], Л. Таран [73], С. Філоненко [92], Р. Харчук [93].

Наукова новизна роботи полягає у тому, що в ній досліджуються художньо-естетичні домінанти творчості на основі аналізу прози Галини Тарасюк. У дипломній роботі комплексно аналізуються формо- і змістотворчі особливості новел і романів письменниці, з'ясовуються знакові у контексті традиції та новаторства типові й індивідуальні константи сучасної літератури. Різномасштабна інтерпретація новел та романів Г. Тарасюк дозволила висвітлити специфіку їхньої стильової, ідейно-тематичної, образної парадигми крізь

призму жанру, визначити жанрові різновиди творів, окреслити особливості художнього конфлікту, композиції, сюжету, часопростору, наративу, художньої деталізації, підтексту.

Теоретичне значення дослідження полягає у висвітленні проблематики і поетики прози авторки. Результати дипломної роботи сприятимуть наближенню до поглибленого розуміння творів письменниці, їх специфіки та індивідуальності.

Практичне значення дослідження. Матеріали дипломної роботи можуть бути використані у лекційних курсах, спецкурсах, спецсемінарах із сучасної української літератури, при написанні курсових та дипломних робіт, під час подальшого студіювання творчості Галини Тарасюк.

Апробація результатів дипломної роботи. Дипломну роботу обговорено на засіданні кафедри української літератури та компаративістики. Результати дослідження апробовано на студентській науковій конференції Кам'янець-Подільського національного університету (вересень 2020 року), а також на студентській науковій конференції у м. Глухові (січень 2020).

Структура та обсяг роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (104 найменування). Загальний обсяг роботи – 94 сторінки, із яких – 86 основного тексту.

ВИСНОВКИ

Здійснивши аналіз прози Г. Тарасюк з погляду художньо-естетичних домінант, дійшли таких висновків:

Поява значної кількості феміноцентричних творів на рубежі ХХ-ХХІ століть, відтак актуалізація гендерної проблематики, посилення уваги до проблем жіночої ідентифікації – все це явища знаменні й симптоматичні. Вдумливо і неквапливо розмірковують над цими явищами літературознавці та критики І. Бабич, О. Забужко, Н. Зборовська, Є. Кононенко, І. Лобовик, Л. Пастушенко, Л. Таран, С. Філоненко та ін. Практично усі ці дослідники зараховують феміноцентричну прозу до типово жіночої, з огляду на те, що написана вона «з позиції жінки, яка усвідомлює себе саме як жінка, яка проговорює свій жіночий досвід».

Становлення жінки в суспільстві, її реалізація в ньому, взаємопритягування і взаємовідштовхування жінки та соціуму на різних рівнях, в різних версіях (есеїстичній, романній, повістевій, новелістичній) інтерпретується такими сучасними письменницями, як Галина Тарасюк, Євгенія Кононенко, Оксана Забужко, Софія Майданська, Леся Демська, Любов Пономаренко, Ніла Зборовська, Ірен Карпа, Таня Малярчук, які продуктивно, на новому витку розвитку української літератури продовжують традиції Наталі Кобринської, Олени Пчілки, Лесі Українки, Любові Яновської, Людмили Старицької-Черняхівської, Ольги Кобиляйської, Ірини Вільде. Екзистенційна проблематика їхньої прози набирає виразно гендерного окреслення.

У жіночій прозі кінця ХХ – початку ХХІ ст. переважають синтетичні жанри: роман-лекція («Польові дослідження...» О. Забужко), щоденникова сповідь («Смерть – сестра моєї самотності» Г.Тарасюк), умовно-реальна фантастика («Радісна пустеля» Г. Пагутяк), «потік свідомості» («Смітник Господа нашого» Г. Пагутяк), історично-художній «документ епохи» («Землетрус» С. Майданської), «національна історія в іменах» («Діти Ніуби»

С. Майданської), детектив («Імітація» Є. Кононенко). Попри поліаспектний та послідовний розвиток романного жанру, результати дослідження виокремлених творів дають підстави фіксувати процес становлення одного з етапів українського романного мислення, позбавленого «багатолюдності», історизму, епічності, натомість насиченого художньою дійсністю, трансформованою крізь гостро суб'єктивне сприйняття, квінтесенцію авторської індивідуальності.

Яскравий представник жанрів новели та оповідання – Галина Тарасюк, – своєю творчістю репрезентує тенденцію до індивідуалізації жанрових канонів, постійний пошук нових можливостей художнього втілення як вічних, так і швидкоплинних проблем, явищ і процесів. Художньо-естетичні принципи відображення дійсності у жанрових моделях малої прози письменниці зумовлені творчою самобутністю авторки, її ідіостилем, схильністю до синтезування канонічних та новаторських художніх констант.

У творчому доробку Г. Тарасюк новелістичний жанр засвідчив свою динамічність і пластичність, здатність до трансформацій. Новелістична форма письменниці прикметна лаконічністю, максимальною концентрацією часу й простору, яскравістю і влучністю художніх засобів, психологізацією зображуваного. Оновлення жанрового канону, спостережене у прозовому дискурсі Галини Тарасюк, супроводжується виникненням нових способів конструкції сюжетно-композиційної форми, модифікацією усталених принципів часопросторових моделей.

Своєю творчістю Галина Тарасюк засвідчила своє вміння відчувати і художньо трансформувати темпоритм сучасної доби, розкривати злободенні теми та негативні явища сьогодення. Цим зумовлено проблемно-тематичний поліфонізм її новелістики.

Письменниця акцентує увагу на потребі збереження морально-етичних концептів, які знецінюються у контексті сучасності, протиставляючи байдужості, бездуховності, моральній деградації пріоритети людяності, співпереживання («Вгору стежкою, що веде вниз», «Ірокез – брат ірокеза», «Війна, кругом війна», «Ковчег для метеликів»).

Реалістично, поєднуючи конкретику та символіку, авторка розкриває «больові точки» сьогодення: політичні реалії («Пироги для повстанців», «Москалі ідуть!»), явища заробітчанства та еміграції («Янгол з України», «Острів зимового мовчання», «Тіні заблудлих нащадків», «Голос крові»).

Моделюючи образи героїв, відтворюючи драматизм внутрішнього світу сучасника, письменниця у різних ракурсах художньо досліджує проблему людини у контексті сучасного соціокультурного життя.

Використовуючи художні можливості іронії та сатири, Г. Тарасюк психологічно проникливо й експресивно розкриває характери представників різних суспільних прошарків: митців («Бермудський трикутник», «Смерть Марата», «Політ із Серафимою»), високопосадовців («Вгору стежкою, що веде вниз», «Ірокез – брат ірокеза»), селян («У вирій», «Привіт сердечний», «Ганька – сама собі ворог»), емігрантів («Голос крові»), заробітчан («Янгол з України», «Острів зимового мовчання», «Тіні заблудлих нащадків»), представників суспільного «дна» («*Harmonia mundi*», «Один на трасі»).

Новели письменниці позначені загостреними конфліктами, сюжетним динамізмом, наявністю інтриги, художньої деталізації, розмаїттям наративних форм (монолог-роздум, діалогізований монолог, монолог-спогад, авторське мовлення, елементи розмовного мовлення тощо).

Галина Тарасюк схильна до моделювання соціально-психологічного типу новели. Поглибленим психологізмом у відтворенні внутрішніх конфліктів прикметні жіночі образи, розкриття яких відбувається у векторах особистих, родинних («Я живу з монстром», «Ой хто, хто Миколая любить?», «Сонячний зайчик», «Щаслива Дарочка», «На Чортовій греблі»), професійних, суспільних відносин («Сюрприз для феміністки», «День скаженої парасольки»). Розкриваючи депресивні стани («*Harmonia mundi*»), силу ілюзії («Дама останнього лицаря», «І жаль за тим, що не збулось»), письменниця виявляє вміння відтворювати колоритні жіночі характери, інколи іронічні («Двомужниця»), але переважно – драматичні.

Галина Тарасюк сміливо розширює рамки новелістичного жанру, про що свідчить не лише обсяг твору, а й розгалужений сюжет, ширше коло проблем, динаміка розкриття характеру героя («Тікаймо, Адаме, тікаймо», «Голос крові», «Ганька – сама собі ворог»). Жанрові структури новел письменниці позначені загостреними конфліктами, сюжетним динамізмом, наявністю інтриги, художньої деталізації, розмаїттям наративних форм (монолог-роздум, діалогізований монолог, монолог-спогад, авторське мовлення, елементи розмовного мовлення тощо). Вагомим компонентом мистецької системи авторки є тяжіння до художнього осягнення буття крізь призму епічних і естетичних законів світобудови. Безумовно, цілком оригінальна і самобутня прозова спадщина Галини Тарасюк є органічним складником національного літературного процесу означеного періоду.

Галина Тарасюк, авторка книги зі знаковою назвою «Жіночі романи», торкнулася історичного аспекту питання про жінок-авторів і жінок-читачів. «Жіночі романи» Г. Тарасюк – це своєрідні притчі про життя з натури, яке власне і є – відплатою за все... Авторка, сповідуючи класичний стиль, наситивши його енергією індивідуальних мовних зворотів від рясно-побутових до філософських – продовжує пошук правди і справедливості для жінки, як це шукали свого часу Ольга Кобилянська та Ірина Вільде. До «Жіночих романів» зараховуємо: «Гаспид і Маргарита», «Покоївка», «Мій третій і останній шлюб», «Хижачка». Письменниця назвала свої твори романами, очевидно, апелюючи не до жанрової матриці, а радше беручи за основу інтенсивні колізії з любовними авантюрами, тенденціями, адже у кожен наратив закладено міну сповільненої дії – інтригу, що постійно тримає читача у потоках загострених конфліктів, які позначаються на гнучкій композиції, напрузі динаміки сюжетних ліній аж до фіналу з неочікуваною розв'язкою.

Галина Тарасюк надає перевагу власне події, а не її причинно-наслідковим зв'язкам, які часто означені натяками. Саме завдяки події забезпечується розгортання фабули, що впливає на розвиток та зміну сюжетних ліній, які здійснюються внаслідок мотивованої, частіше ірраціональної поведінки

персонажів, може бути акцією, випадком, в якому більше діонісійської стихії, ніж логічних пояснень. Галину Тарасюк, як і інших письменниць, насамперед цікавить не що відбувається, а як відбувається. Коли прозаїк-чоловік звертає увагу на логіку дії персонажів, детермінованих відповідними мотивами та обставинами, прагне її раціонального пояснення, то прозаїк-жінка задовольняється уже даним явищем. Її більше цікавить мовленнєвий аспект, передусім хто і як сказав, яка була реакція на ті чи ті слова, яка виникла інтрига під час інтерпретації неоднозначно висловленої думки, в якій відшуковується подвійне семантичне дно, приховане від співбесідника.

Перший роман Г.Тарасюк «Сестра моєї самотності», який відома письменниця Євгенія Кононенко справедливо вважає першим українським бестселером, з якого почалася нова українська проза епохи незалежності, був відзначений премією імені І. Нечуя-Левицького та званням «Краща книга року» (Національний конкурс «Книга року – 2009»), а на початку 2010-го був перевиданий «Освітою України».

«Сестра моєї самотності» – це роман, що репрезентує відверту сповідь героїні – української письменниці Олександри Рибенко-Ясінської, яка вийшла з минулої радянської епохи, але так і не вписалася в новітню епоху незалежної України. Колись вона належала до верхівки радянського суспільства, тому що була дружиною високопосадового партійного чиновника, своєрідного «сірого кардинала» в керівництві Компартії України, а потім стала звичайною пенсіонеркою, старою хворою жінкою, що несе свою гірку покуту й водночас шукає істину. Саме від імені цієї героїні авторка веде розповідь у романі. Твір побудований у формі монологу-сповіді головної героїні, що подається у двох частинах: перша являє собою історію гріха, друга – історію покути.

Роман «Між пеклом та раєм», присвячений світлій пам'яті її чоловіка кінорежисера Володимира Андрощука, розкриває процеси, які відбуваються у сьогочасному внутрішньому і зовнішньому бутті України. Письменниця не із чужих слів знала ті тернисті шляхи, які пройшов український кінорежисер до свого заповітного фільму, якого так і не зняв, – свідчить Є. Кононенко. –

Загинув неповторний світ, бо навіть якщо хтось колись матиме можливість утілити задум померлого, то буде інший фільм, інший мистецький виріб. Але жінка зробила все, що змогла. Вона гранично широко розповіла Україні історію поневірян чоловіка. Таким чином, вже від початку творення роман був частиною екзистенції авторки, рефлексією над ситуацією, яку вона достеменно знала зсередини. В основу сюжету твору покладено пекельні випробування, які випали на долю талановитого кінорежисера Мирона Волинця. Абстрактне розуміння стосунків людини з часом авторка переводить у сферу людської екзистенції. Дихотомія «давнє – сьогочасне», яка є центром авторської концепції людини, стає важливою складовою характеротворення, вияскравлює внутрішній світ особистості. Ностальгуючи за кращим, чистішим, у порівнянні з безвідрадною нинішньою ситуацією, минулим, Мирон Волинець палко бажає хоча б щось зробити для удосконалення майбутнього. Людське життя, як повсякчасний етично-екзистенційний вибір, стає провідним імперативом твору.

«Цінь Хуань Гонь» – це сатиричний роман-памфлет, має футуристичний характер, його події відбуваються в майбутньому. «Цінь Хуань Гонь» можна кваліфікувати як роман-антиутопію і роман-провокацію. Сама Г. Тарасюк визначає його як сардонічний роман-утопія. Авторка подає власне бачення можливого розвитку України в наступні століття, хоча в підтексті прочитується глибока сатира, що переходить часом у сарказм, із приводу сьогоднішньої ситуації в нашій державі. Підзаголовок – «Повість временних літ» – ніби поєднує роман інтертекстуальними зв'язками, часто на асоціативному рівні, із відомим класичним твором давньої української літератури, водночас ніби нагадуючи, що чвари, розбрат у державі, помітні сьогодні, – смертельні для її майбутнього.

Отже, новели, оповідання, повісті і романи Галини Тарасюк створювалися не просто як моделі, а як концептуальна частка українського світу. Художньо-естетичними домінантами її прози є: глибинна філософічність, іронічна відстороненість, висока мовна культура та органічна єдність універсальних і національних мотивів творчості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабич І. «Дзеньки-бреньки» як пародія на замкнутість української літератури. *Слово і час*. 2009. № 6. С. 99–101.
2. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія. Київ : Смолоскип, 2008. 360 с.
3. Барт Р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика. Москва : Прогресс, 1989. 616 с.
4. «Вечірківка» Галина Тарасюк – лауреат премії Олесея Гончара. *Вечірній Київ*. 2006. 7 квітня.
5. Білецький Ф. Оповідання. Новела. Нарис. Київ : Дніпро, 1966. 89 с.
6. Білітюк Л. Жанр і зміст художнього твору як проблема. Луцьк: Волинський держ. університет імені Лесі Українки, 1998. 31 с.
7. Білоцерківець Н. Література на роздоріжжі. *Критика*. 1997. № 1. С. 28–29.
8. Бовсунівська Т. Основи теорії літературних жанрів: монографія. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 519 с.
9. Боронь О. Не фантом, а реальність (дещо про «базарний роман» Галини Тарасюк). *Літературна Україна*. 2003. 26 червня. С. 5.
10. Брайко О. Екзистенційні проблеми крізь призму детективного жанру (романи Євгенії Кононенко). *Слово і час*. 2003. № 2. С. 48–57.
11. Виноградов В. Проблема авторства и теория стилів. Москва : Гослитиздат, 1961. 614 с.
12. Виноградов В. Сюжет и стиль. Сравнительно-историческое исследование Москва : Изд. АН СССР, 1963. 192 с.
13. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика: Вибрані твори. Пер. з нім. Київ : Юніверс, 2001. 288 с.
14. Галич О. Теорія літератури: Підручник / О. Галич, В. Назарець, Є. Васильєв // За ред. О. Галича. 2-ге вид., стереотипне. Київ : Либідь, 2005. 488 с.

15. Генік-Березовська З. Грані культури: Бароко, романтизм, модернізм. Київ : Гелікон, 2000. 368 с.
16. Григоренко О. «Маленькі романи» великої прози. *Вечірній Київ*. 2005. 1 лютого.
17. Даниленко В. Туга за втраченим смыслом (Проблема екзистенційного вакууму в сучасній українській малій прозі). *Слово і час*. 2000. № 3. С. 41–45.
18. Демська-Будзуляк Л. Справжнє обличчя літературного покоління дев'яностих – спроба ідентифікації. *Кур'єр Кривбасу*. 2002. № 149. С. 156–162.
19. Денисюк І. Жанрові проблеми новелістики // Розвиток жанрів в українській літературі ХІХ – початку ХХ ст.: Зб. наук. пр. / Відпов. ред. М. Т. Яценко. Київ : Наукова думка, 1986. С. 6–49.
20. Денисюк І. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ століття Львів: Науково-видавниче товариство «Академічний Експрес», 1999. 280 с.
21. Денисюк Н. Художній світ письменника: поняття, терміни і літературні версії / Н. Денисюк. Тернопіль: Тернопільський держ. пед. університет імені В. Гнатюка, 2002. 64 с.
22. Десять українських прозаїків. Антологія сучасної прози / Упоряд., передм., бібліогр., літ. ред. В. Медвідя. Київ : «Роккард», 1995. 162 с.
23. Дячков В. Із «пущі страждань» і «крізь хащі забуття». *Дзвін*. 2006. № 3. С. 135–136.
24. Дячков В. Потужна енергія. *Дзвін*. 2005. № 7. С. 148–149.
25. Женетт Ж. Фигуры: Работы по поэтике: В 2 т. Пер. с фр. Москва : Изд. им. Сабашниковых, 1998. Т. 1. 1998. 320 с. Т. 2. 1998. 400 с.
26. Забужко О. Хроніки від Фортінбраса: Вибрана есеїстка 90-х. Київ : Факт, 1999. 352 с.
27. Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури: Монографія. Київ : Академвидав, 2006. 504 с.
28. Зборовська Н. Психоаналіз і літературознавство: Посібник. Київ : Академвидав, 2003. 392 с.
29. Зборовська Н. Сучасна масова література в Україні як загально-культурна

проблема. *Слово і час*. 2007. № 6. С. 3–8.

30. Зборовська Н. Українська література в умовах масової культури. *Дивослово*. 2008. № 4. С. 47–50.

31. Зборовська Н. Феміністичний триптих Євгенії Кононенко в контексті загальноукраїнської проблематики. *Слово і Час*. 2005. № 6. С. 57–68.

32. Ільницький М. Ранній український модернізм: польська рецепція. *Слово і час*. 2008. № 3. С. 55–65.

33. Історія української літератури ХХ ст.: навч. посіб.: У 2 кн. / За ред. В. Дончика. Київ : Либідь, 1995. Кн. 2. 1995. 512 с.

34. Клочек Г. Так що ж таке поетика? // Г. Клочек. Поетика. Київ : Наукова думка, 1992. С. 5–16.

35. Клочек Г. Поетика і психологія. Київ : Знання, 1990. 48 с.

36. Ковалів Ю. Романні експерименти Галини Тарасюк // Тарасюк Г. Трепанация: Літературознавчі праці рецензії, відгуки. Роздуми. Інтерв'ю. Бровари, 2006. С. 287–294.

37. Козачук (Синицька) Н. Поетика української інтелектуальної прози 1960–90 рр.: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01. Івано-Франківськ, 2008. 20 с.

38. Кононенко Є. Великий зміст малої прози. *Вечірній Київ*. 2004. 3 грудня.

39. Кононенко Є. Дама останнього лицаря. *Вечірній Київ*. 2004. 2 грудня.

40. Кононенко Є. Жіночі голоси у вітчизняній літературі (про сучасних українських письменниць). *Українська культура*. 2003. № 3–4. С. 11.

41. Кононенко Є. Колосальний сюжет. Київ : Задруга, 1998. 200 с.

42. Копистянська Н. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства: Монографія. Львів : ПАІС, 2005. 368 с.

43. Кухар-Онишко О. Індивідуальний стиль письменника: генеза, струк-тура, типологія. Київ : Вища школа, 1985. 172 с.

44. Літературознавча енциклопедія: У двох томах / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 1. 2007. 608 с.

45. Літературознавча енциклопедія: У двох томах / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 2. 2007. 624 с.

46. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром`як, Ю. І. Ковалів, В. І. Теремко. 2-е вид., випр., доповн. Київ : ВЦ «Академія», 2006. 751 с.
47. Лобовик І. Три виміри буття Галини Тарасюк. *Березіль*. 2002. № 1-2.
48. Лобовик І. У пошуках сенсу людського буття (ескіз до творчого портрета Галини Тарасюк). *Демократична Україна*. 2005. 2 березня. С. 10.
49. Логвиненко О. Дзвін тиші. Українська література наприкінці тисячоліття в діалогах із письменниками. Київ : Видавничий центр «Просвіта», 2003. 240 с.
50. Логвиненко О. Сучасний український роман: Еволюція, характери, стиль. Київ : Вища школа, 1989. 174 с.
51. Лосев А. Проблема художественного стиля. Київ : Киевская академия евробизнеса, 1994. 288 с.
52. Мельник Н. Жанрово-стильові модифікації української новели 80-90 років ХХ століття: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01. Київ, 1999. 20 с.
53. Михайловська Н. Трагічні оптимісти. Екзистенційне філософування в українській літературі ХІХ – першої половини ХХ століття. Львів: Світ, 1998. 138 с.
54. Насмінчук Г. Й. Автобіографічний роман Галини Тарасюк у діалозі з філософією екзистенції. *Слово і час*. 2018. № 10. С. 55–65.
55. Насмінчук Г. Й. Гротескна модель українського життя в романі-антиутопії «Цінь Хуань Гонь» Галини Тарасюк // *Вісник Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка*. Сер.: Літературознавство. Кам'янець-Подільський, 2011. Вип. 1. С. 461–463.
56. Насмінчук Г. Й. Екзистенційний вимір роману Галини Тарасюк «Між пеклом і раєм» // *Вісник Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка*. Сер.: Літературознавство. Кам'янець-Подільський, 2011. Вип. 1. С.158–161.
57. Насмінчук Г. Й. Міфологізація українського часопростору в експериментальних романах Галини Тарасюк // *Науковий вісник Аолінського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки*. 2012. № 12. С. 96–101.
58. Насмінчук Г. Й. «Слово, стою у підніжі твого...»: Творчість Галини

- Тарасюк у реаліях українського часопростору. *Дивослово*. 2019. № 6. С. 44–56.
59. Незнайома: Антологія української «жіночої» прози та есеїстики другої пол. ХХ-поч. ХХІ ст. / Авторський проект, упоряд., вступне слово, бібліограф. відомості та приміт. Василя Габора. Львів : ЛА «Піраміда», 2005. 600 с.
60. Нечаєва П. Як нам жити «Між пеклом і раєм»? *День*. 2006. 2 березня.
61. Новиченко Л. Сильові складники багатства сучасної прози. *Дніпро*. 1981. № 7. С. 135–138.
62. Осадчий В. Між пеклом і раєм. *Літературна Україна*. 2006. 2 лютого. С. 4.
63. Павличко С. Теорія літератури. Київ : Основи, 2002. 679 с.
64. Паламарчук Г. Ролі та любов Галини Тарасюк. *Вітчизна*. 1996. № 1-2. С. 118–124.
65. Пастушенко Л. Знак Скорпіона, або Жива і мертва вода в сатирі Галини Тарасюк // Тарасюк Г. Цінь Хуань Гонь. Біла Церква : Буква, 2008. С. 245–255.
66. Пастушенко Л. Трепанація сучасності (або критичний модернізм Галини Тарасюк). *Літературна Україна*. 2004. 4 листопада. С. 6–7.
67. Письменники Буковини другої половини ХХ століття: Хрестоматія / упоряд. Б. І. Мельничук, М. І. Юрійчук. Чернівці: Прут, 2003. 752 с.
68. Підмогильний В. Оповідання. Повість. Романи. Київ : Наукова думка, 1991. 800 с.
69. Плерома. Мала українська енциклопедія актуальної літератури. Івано-Франківськ : Лілея НВ, 1998. 143 с.
70. Пономаренко О. І сміх, і сльози...[Про нову книгу Г.Тарасюк «Цінь Хуань Гонь»]. *Літ. Україна*. 2009. 16 квітня. С. 7.
71. Рихло П. Сатира // Лексикон загального та порівняльного літературознавства / За ред. А. Волкова (гол.) та ін. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.
72. Рішар Ж.-П. Смерть та її постаті // Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. [За ред. М. Зубрицької]. Львів: Літопис, 1996. С.166–179.

73. Таран Л. Жіноча роль: жінка-автор у сучасній українській прозі: емансипаційний дискурс. Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2007. 126 с.
74. Тарасюк Г. Дама останнього лицаря: Новели. Оповідання. Чернівці: Місто, 2004. 216 с.
75. Тарасюк Г. Достукатись до собору кожної душі... // Трепанація: Літературознавчі праці рецензії, відгуки. Роздуми. Інтерв'ю. Бровари. 2006. С. 243–252.
76. Тарасюк Г. Ковчег для метеликів: новели. Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. 500 с.
77. Тарасюк Г. Короткий танець на Віденським балу. Новели. Бровари: Видавництво ПП «МН ТРК «Відродження», 2009. 222 с.
78. Тарасюк Г. Література зруйнувала моє життя. *Літературна Україна*. 2008. 30 жовтня. С. 1, 6.
79. Тарасюк Г. Любов і гріх Марії Магдалини: Маленькі романи; новели; поезія. Чернівці: Облдрук, 1997. 384 с.
80. Тарасюк Г. Між пеклом і раєм (Сни анахорета). Чернівці: Місто, 2006. 186 с.
81. Тарасюк Г. Мій третій і останній шлюб: Роман, новели. Бровари: Видавництво ПП «МН ТРК «Відродження», 2007. 192 с.
82. Тарасюк Г. Новели: Проза. Бровари: Видавництво ПП «МН ТРК «Відродження», 2006. 416 с.
83. Тарасюк Г. Проза без імітацій (Євгенія Кононенко. «Повії теж виходять заміж». Львів : Кальварія, 2004). *Кур'єр Кривбасу*. 2005. № 184. С. 235–240.
84. Тарасюк Г. Сестра моєї самотності. Бровари : «Відродження», 2009. 322 с.
85. Тарасюк Г. Тепер я пишу так, як хочу, не боячись, що це комусь не сподобається. *Вечірній Київ*. 2003. 22 жовтня. С. 9.
86. Тарасюк Г. Трепанація: Літературознавчі праці, рецензії, відгуки. Роздуми. Інтерв'ю. Бровари : «Відродження», 2006. 320 с.
87. Тарасюк Г. Цінь Хуань Гонь. Біла Церква: Буква, 2008. 256 с.

88. Тарасюк Г. Янгол з України: Маленькі романи, новели. Київ : Либідь, 2006. 432 с.
89. Тарасюк Г. Я пишу «українську трагедію...». *Демократична Україна*. 2004. 15 грудня. С. 10.
90. Ткаченко Т. Фемінний дискурс другої половини ХХ-початку ХХІ століття.: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01. Київ, 2007. 18 с.
91. Тюпа В. Нарратология как аналитика повествовательного дискурса («Архиерей» А.П. Чехова). Тверь, 2001. 58 с.
92. Філоненко С. «Інша мова жінки»: художні особливості української жіночої прози 90-х рр. ХХ ст. *Слово і час*. 2008. № 2. С. 49–56.
93. Харчук Р. Сучасна українська проза: Постмодерний період: Навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2008. 248 с.
94. Хопта С. Парадигма екзистенціалізму в українській літературі кінця ХХ століття: систематика художніх образів та характерів: Автореф. Дис....канд. філол. наук: спец.10.01.01. Івано-Франківськ, 2009. 20 с.
95. Храпченко М. Творча індивідуальність письменника і розвиток літератури. Київ : Дніпро, 1976. 276 с.
96. Шабліовський Є. Життя. Література. Письменник: Вибрані дослідження. Київ : Дніпро, 1974. 432 с.
97. Шнайдер В. Письменник, що сказав жорстоку правду. *Кур`єр Кривбасу*. 2005. № 191. С. 184–187.
98. Юриняк А. Літературні жанри малої форми. Київ : Смолоскип, 1996. 131 с.
99. Якубовська М. «Відчути біль чужий як власний...» (Літературний портрет Галини Тарасюк) // У дзеркалі слова: Есеї про сучасну українську літературу. Львів : Каменяр, 2005. С. 194–203.
100. Якубовська М. Епоха лицарства, що не минає... (Галина Тарасюк «Дама останнього лицаря» – Чернівці, 2004). *Літературна Україна*. 2005. 10 лютого. С. 6.
101. Якубовська М. Між едемом та гаде сом. *Київ*. 2006. № 3. С.167–169.

102. Яремчук І. Доторк сойчиного крила (Франкова присутність у художній прозі Галини Тарасюк). *Літературна Україна*. 2006. 29 червня. С. 6.
103. Яремчук І. З Буковини до Києва: Галині Тарасюк – 60! *Дзвін*. 2008. №10. С. 137–139.
104. Яремчук І. Резистанс української жіночої прози. *Літературна Україна*. 2003. 3 березня. С. 3.